

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliae Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, M. DC. LXXX.

137. An pœnitens, qui confessus est de peccato dubio, si postea scit certo,
vel probabiliter illud peccatum commisisse, vel fuisse mortiferum,
teneatur illud iterum confiteri? Et additur hoc non ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76393](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76393)

& cursum
suprà in §.
ult. Ref. 134.
& quamvis
pro reserva-
tis in hoc
casu lege-
tamen infra in
tr. 8. ex Ref.
40. §. Ad se-
cundum, &
alias Ref. &
§. ejus an-
not.

disp. 4. m. 1539. Et hanc sententiam, tanquam probabilem, tenent etiam ex Societate Iesu duo Scriptores recentiores, Pellizzarius in *Man. Reg. tom. 1. tract. 5. cap. 3. sect. 1. num. 56.* & Tamburinus in *Methodo expeditæ Confessionis, lib. 2. cap. 1. §. 4. num. 24.* Primò, quia, cum exposuerit illud, prout erat in conscientia, quod tantum exigit Tridentinum *sess. 14. c. 5.* est ab eo directè, tameti conditionatè, absolutus, perinde ac is, cuius peccatum à Sacerdote existimatur veniale, cum sit mortale: sicut enim Sacerdos tunc vult absolvere à peccato, prout est à parte rei; ita etiam in casu nostro; atqui peccatum, à quo quis directè absolutus est, non tenetur ex jure divino iteratò confiteri: ergo. Secundò: Ex communi sententia confessus se morosè delectatum decies circiter, si certò deinde deprehendat, se duodecies peccasse, nõ tenetur eas vices postea confiteri; & tamen eas non confessus est ut certas, sed modo dubio: atqui similis ratio urget in casu: ergo. Tertio: Dubius de voto, excommunicatione, &c. si petat dispensationem, soluitur omni obligatione, et si deinde deprehendat certò emissum esse, &c. ergo idem est in casu. Ex communi tamen sententia, & praxi, tale peccatum est confitendum deinde ut certum: sed an praxis ex scrupulo, an ex ratione orta, non disputo; videtur enim homo pœnitens non velle disputare, nec librare rationes; sed sequi securissimam partem.

5. Vnde ex his rationibus ad propositam difficultatem Auctores citati negativè responderunt. Sed ego non audeo recedere à communi Doctorum sententia affirmativa, à qua etiam ipsemet Cardinalis de Lugo nõ audet recedere, cum sit etiã recepta à communi praxi, & usu fidelium. Dico igitur, quòd si quis præmisit confessionem de peccato dubio, & postea recognoscit se certò peccasse; tenetur iterum ante summptionem Eucharistia illud tanquã certum confiteri, quicquid Doctores supracitati asserat in contrarium, inter quos numerandus est post hæc scripta uilius Leandrus de *Sacr. tom. 3. tr. 5. disp. 5. quest. 27.*

RESOL. CXXXVII.

An pœnitens, qui confessus est de peccato dubio, si postea scit certo, vel probabiliter illud peccatum commississe, vel fuisse mortiferum, teneatur iterum illud confiteri?

Et additur, hoc non procedere, quando pœnitens integre falsus est, peccatum, quod fecit, dubitat tamen esse mortale. Quamvis enim Confessor simili dubio teneretur, non est enim iterum illius peccati repetenda confessio, si postea alteruter doctor, vel alius consultus, norit id peccatum esse mortale. Ex part. 3. tract. 4. Ref. 90. alias 91.

Sup. hoc in duabus Ref. seqq. & in Ref. præterita §. Verum & supra in Resol. 134. cursum in §. ult. & legem alium §. caru notationu.

§. 1. **H**ic casus frequenter accidit, & affirmativam sententiam tenet Turrianus de *pœnit. quest. 9. art. 2. disp. 29. dub. 6.* ubi sic asserit: Hoc loco occurrit notandum, quod olim docui non semel de hac re rogatus, nempe, si post confessionem peccati in dubio pœnitens habeat notitiam certam, vel probabile iudicium, quòd tale peccatũ fuerit mortiferum, obligari pœnitentem ad manifestandum illud ut certum. Ratio est, quia peccatũ explicandum est in confessione, prout est in conscientia pœnitentis: prædictum autem peccatum jam est in conscientia pœnitentis, ut certum qua ratione non erat subiectum clauibus, sed solum ut dubium est. Ergo adest obligatio manifestandi illud in confessione. Ita

Sup. hoc supra in Ref. 28. §. 2. ad Turrianus, & ante illum Sanchez in *summ. tom. 1. lib. 1. cap. 10. num. 69.* qui tamen optime addit, hoc non procedere, quando pœnitens integre falsus

est peccatum, quod fecit, dubitabat tamen an esset mortale. Quamvis enim Confessor simili dubio teneretur, non est iterum illius peccati repetenda confessio, si postea alteruter doctor factus, aut alius consultus, norit id peccatum esse mortale. Ratio est, quia plene in confessione suum peccatum manifestavit, nec nova circumstantia explicanda occurrit, nec ad confessionis valorem est necessarium, ut pœnitens, aut Confessor sciat determinatè peccatum confessum esse mortale. Ergo.

RESOL. CXXXVIII.

An peccatum confessum ut dubium debeat, cessante dubio iterum ut certum confiteri?
Ex quo deducitur, quid est dicendum in prædicto casu, si exprimens esset circumstantia peccati dubij confessi? Ex part. 6. tract. 6. & Misc. 1. Ref. 31.

§. 1. **C**asus frequenter potest accidere: & pro negativam sententiam attendas quæso amice Lector) P. Ioannes de Lugo de *Sacram. Pœnitent. disp. 26. sect. 1. §. 4. n. 77.* adduxit plurimas rationes, Primò, quia ille v.g. qui confitetur se peccasse decies plus minusus, non dicit ut certum undecimum perjurium, sed ut dubiũ; & tamen si postea recordatur se undecim vel duodecim vicibus peccasse, non tenetur, ut communiter asserunt Doctores, & patet ex praxi, confiteri iterum tanquam certum illud unumdecimum, vel duodecimum peccatum, quòd prius sub dubio dixerat; ergo neque etiam si unicum perjurium in dubio confessus fuisset, deberet postea certior factus illud ut certum confiteri: cur enim magis unum quam undecimum debet confiteri, quando utrumque cum æquali dubio dixit, & postea de utroque æqualem habet certitudinem. Secundò si aliquis dubius de excommunicatione, irregularitate, voto, &c. petat ad cautelam absolutionem, vel dispensationem, & ea obtenta comperiat censuram & irregularitatem fuisse certò contractam, non indiget nova absolutione, vel dispensatione: quia ad hoc ipsum data fuit prior absolutio, & dispensatio, ut si vinculum fuit verè contractum dissolvatur. Ergo hoc ipsum de peccato dicendum est, quando aliquis illud confitetur, prout est in sua conscientia sub ratione dubij non indigere postea nova absolutione, cum fuerit absolutus sub conditione, si verum peccatum fuit. Tertio quando es confessus peccatum ut dubium, si fuit verum peccatum, absolutio cadit supra illud, & non quidem indirectè, sed directè: quia ad hoc illud confiteris, ut absolvaris ab illo. Et probatur clarè, quia in aliquo casu teneris illud solum confiteri & dare pro materia absolutionis, si aliud non haberes. Ergo tunc Sacerdos absolvit directè ab illo peccato: absolvit autem directè sub conditione implicita, nempe si fuit peccatum; si enim peccatum non fuit, non absolvit directè, vel indirectè ab illo: ergo si fuit verum peccatum, absolveris directè ab illo; ergo licet postea constet certò fuisse peccatum, non debes iterum ad iudicium illud deferre. Ad quid enim? non certè ad absolutionem directam obtinendam, quia jam directè absolutus es ab illo. Hucusque Pater Lugo, qui plures alias adducit rationes, respondet ad multa argumenta; quæ in contrarium adduci possunt, licet postea n. 92. nolit aliquid in hoc puncto definire, sed securiorem partem consulit.

2. Verum in gratiam amicissimi viri pro confirmatione supradictorum non definam hæc adnotare tanquam probabilem admittere hanc sententiam novissimè